

N:o 41.

Ank. till Riksd. kansli den 18 april 1901 kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion angående införande af vissa bestämmelser rörande sysslomäns förvaltning af konkursgäldenärs egendom.

Lagutskottet har till förberedande behandling fått emottaga en af herr *H. Sandén* inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 25, af följande lydelse:

»Uti gällande konkurslag finnas ganska fullständiga föreskrifter, hvad en konkurssyssloman har att iakttaga allt ifrån det han emottagit ett sådant uppdrag och till dess sammanträde för slututdelning i konkursen hålles. Deremot saknas helt och hållet bestämmelser angående redovisningen af de medel, som enligt utdelningsförslaget tillkommer vederbörande fordringsegare, och lagstiftaren synes härvid hafva förutsatt, att det må anses såsom en fordringsegarens ensak, om och när han önskar uppbära liqvid för sin fordran, hvarintill medlen emellertid få hos syssloman innestå.

Detta förhållande torde ej så sällan hafva föranledt dertill, att hos konkurssyssloman kommit att kvarstå belopp, större eller mindre, under en lång följd af år, och i den omständigheten, att syssloman väl ej är skyldig redovisa ränta å sålunda innestående medel, kan derjemte förefinnas ett visst intresse för honom att ej underrätta en fordringsegare, som uraktlåtitt afhemta sin liqvid, om den tillgängliga utdelningen i konkursen.

Om ock ett visst berättigande måste gifvas åt den invändningen, att en fordringsegare, som ej bättre tillvaratager sina intressen, må skylla sig sjelf, så tror jag dock, att lagstiftaren här har en lucka att fylla. Konkursen kunna, såsom väl är känt, uppehållas i åratal, och då sent omsider sammanträde för slututdelning annonseras, kan tillkännagifvandet härom lätteligen undgå en fordringsegare, som, sedan han förut erhållit kännedom om att blott några få procent af hans fordran äro att påräkna i utdelning, icke egnat konkursen och förhandlingarnes fortgång någon särskild uppmärksamhet.

Ofta torde väl redan nu af konkurssysslomän iakttagas, att särskild underrättelse om slututdelningen och det belopp, som finnes att lyfta, meddelas fordringsegare, som ej vid slutsammanträdet varit närvarande eller representerade, men då måhända minst lika ofta en sådan underrättelse underlåtes, synas mig lagstadgade bestämmelser härom vara af behovet påkallade.

Vidare kan jag ej finna det riktigt, att de medel, som fordringsegare af en eller annan anledning underlåter att afhemta, skola utan tidsbegränsning förblifva i sysslomannens vård. Utom att större trygghet skulle beredas vederbörande fordringsegare, skulle helt säkert slutredovisningen i de flesta fall påskyndas, om i konkurslagen funnes stadgande derom, att syssloman vore skyldig inom viss tid, exempelvis tre månader från det sammanträde för slututdelning i konkursen hållits, antingen göra medlen för fordringsegarens räkning räntebärande genom desammas insättande i bankinrättning eller ock, hvilket måhända skulle bereda största tryggheten, deponera beloppet i vederbörande landtränteri, allt under förutsättning, att fordringsegaren ej dessförinnan hos sysslomannen uppburit liqvid.

Att bestämmelserna i ofvan berörda hänseenden komme att af sysslomännen efterleivas skulle det enligt mitt förmenande åläggas rättens ombudsman att öfvervaka med skyldighet för honom att, om sysslomännen inom föreskrifna tiden antingen till samtliga fordringsegare fullgjort liqviden eller, på sätt ofvan nämnts, insatt medlen i bankinrättning eller nedsatt dem i landtränteri, derom hos rätten göra anmälan, men i motsatt fall att, med tillämpning af redan gällande föreskrifter, mot sysslomännen vidtaga de åtgärder, hvartill omständigheterna kunde föranleda.

De lagbestämmelser, som sålunda af mig ifrågasättas, torde lämpligen kunna affattas i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad

i afseende å utmätningsmans redovisningsskyldighet för influtna exekutionsmedel finnes stadgadt; men då ett bifall till min framställning måhända skulle påkalla ändring derutöfver af en eller annan paragraf i gällande konkurslag, synes mig lämpligast, att Riksdagen uti skrifvelse öfverlemnar frågan till Kongl. Maj:t, som efter närmare utredning bäst vore i tillfälle att afgifva förslag till behöfliga bestämmelser i ämnet.

På grund af hvad jag sålunda anført, tillåter jag mig vördsam samt föreslå, att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådana bestämmelser i gällande konkurslag, *dels* att syssloman förpligtas underrätta fordringsegare, då slututdelning i konkurs egt rum, och *dels* att medel, som inom viss tid efter det för slututdelning hållna sammanträde icke hos syssloman afhemtats, skola antingen för fordringsegarens räkning göras räntebärande genom medlens insättning i bankinrättning eller ock i landtränteri deponeras.»

Utskottet kan ej finna lagbestämmelser sådana som de af motionären ifrågasatta vara af något verkligt behof påkallade. Redan enligt gällande konkurslags 44 § hafva borgenärerna befogenhet att gifva sysslomännen föreskrift, hvarefter de i förvaltningen af konkursboet sig rätta skola, och intet hindrar således borgenärerna att, om de så anse behöfligt och lämpligt, ålägga sysslomännen skyldighet att genom bref särskildt underrätta hvarje borgenär, hvars adress är känd, om tiden för slututdelningen och i allmän penningeinrättning insätta de medel, som ej lyftas inom viss tid efter den för slututdelningen bestämda dag. Den befogenhet, som sålunda tillkommer borgenärerna i konkurs, synes utskottet utgöra ett fullt verksamt medel att förekomma olägenheter af den art, motionären till stöd för sin framställning åberopat. Vilja borgenärerna ej deraf sig begagna, må detta vara deras ensak och bör efter utskottets mening ej föranleda lagstiftningens ingripande till skydd för enskilda intressen, som vederbörande sjelfva ej akta nödigt tillgodose. Motionären synes för öfrigt hafva öfverskattat behovet deraf, att borgenärerna särskildt underrättas om tiden för slututdelningen. Den annonsering, som i tidningarna eger rum, är nog i allmänhet tillfyllest att bringa underrättelsen om slututdelningen till borge-

närernas kännedom, sedan numera den plägseden utvecklats, att ej blott de större dagliga tidningarna utan i många fall äfven ortstidningarna upptaga meddelandena angående konkurser i Post- och Inrikestidningar.

Utskottet vill slutligen beträffande förslaget om insättande i landtränteri eller bank af medel, som efter slututdelningen inestå hos sysslomännen, framhålla, hurusom en sådan anordning skulle kunna medföra afsevärda praktiska olägenheter ej blott med afseende å svårigheten för den enskilde borgenären att utfå de sålunda för hans räkning insatta medlen, utan äfven för det fall, att medel finge hos penningeinträttningen inestå under lång tid, utan att någon till medlens utfående berättigad person läte sig afhöra.

På grund af hvad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion ej må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 april 1901.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

Reservation

af herr *Lindhagen*.

Herrar *Trygger* och *Jönsson* hafva begärt få antecknadt, att de icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.